

Ebeltoft: Morten Skovmands udsmykning af byrådssalen

Efter kommunalreformen i 2007 stod Syddjurs Kommune over for opgaven at udsmykke den tidligere byrådssal for Ebeltoft Kommune, så den signalerede den nye Syddjurs Kommune.

Udsmykningen i Ebeltoft-tiden var meget spredt: kommunens eget byvåben, byvåbner, der var foræret fra venskabsbyer, faner fra diverse foreninger, borgmesterportrætter, kunstgaver fra forskellige lejligheder etc. En typisk byrådssal-udsmykning, ikke et ondt ord om det.

Af samme grund var det en nærliggende tanke, at man prøvede at skabe en tilsvarende udsmykning med genstande fra alle de nu fire sammenbragte kommuner: Rosenholm, Rønde, Midtdjurs og Ebeltoft.

Denne ide blev dog hurtigt opgivet. Økonomiudvalget, som udsmykningen af byrådssalen hørte under, valgte at gå helt nye veje: at få en udsmykning, der fra starten var tænkt som en helhed, skabt af en lokal kunstner, der kunne skabe et værk, der signalerede den nye kommune som en helhed. Et værk for den nye identitet Syddjurs Kommune.

Til det formål tog økonomiudvalget sig for at tage rundt på Djursland og besøge forskellige lokale kunstnere for at kunne vælge den kunstner, som man troede på kunne løse opgaven.

Vi besøgte vel 7 – 8 kunstnere i alt. Efter ”studieturen” var der enighed i udvalget om at overdrage opgaven til kunstneren Morten Skovmand, der til daglig bor i Stenvad. Morten Skovmand tog med glæde imod opgaven, og 29. januar 2009 kunne hans udsmykning indvies ved en lille højtidelighed.

Der har i byrådet været stor enighed om, at valget af Morten Skovmand har været det rigtige, og at han har skabt en meget smuk kunstnerisk helhed i byrådssalen, og samtidig en helhed, der rammer noget meget centralt ved Syddjurs Kommunes identitet. Byrådsmedlemmerne sidder bogstaveligt talt omgivet af det meget karakteristiske Syddjurs-landskab, med bakker og dale og vide udsigter, i form af syv store malerier med temaer fra Mols Bjerger.

Malerierne er i stort format, 120 x 200 cm, passende til de store vider i Nationalpark Mols Bjerger. Samtidig passer proportionerne til byrådssalen.

Der er tre billeder med lyse vintermotiver i den ene side af salen, og tilsvarende tre billeder med mørke efterårsmotiver i den anden side. På ”gavlen” mellem de to sider binder et billede med et grønt sommermotiv de to sider sammen.

Morten Skovmand:

Om udsmykningen forklarer Morten Skovmand selv: "Malerierne danner en billedcyklus af årets gang i naturen i Mols Bjerge. Billederne er malet i naturen, så der vil være genkendelige træk for den, der vandrer i nationalparken. Efter de første oplæg hentet i naturen har billederne været igennem den fase i atelieret, hvor kunstneren har overvejet og bearbejdet det enkelte billede og dets plads i forløbet.

Den ene langvægs tre lyse billeder er to vinterlandskaber, dels fra toppen af Trehøje og dels fra Låddenbjerg, mens det tredje billede er et mere generelt Djurs-landskab, hvor foråret er ved at bryde frem. Dermed danner dette billede, også farvemæssigt, overgang til sommerbilledet på endevæggen. Dets motiv er også hentet fra Låddenbjerg, hvor jeg som i mange af billederne har interesseret mig for dramaet mellem det høje og det dybe, bakker og dale.

Den anden langvægs tre billeder er med efterårets mørkere toner og glød i lyng og skovbryn, hvor birke lyser op. Det er i midten Låddenbjerg, flankeret af to billeder fra Helligkildes dybe dal.

Med udsmykningen vil jeg videregive et frisk pust af naturglæde og næroplevelse. Det er et menneskeligt valg til en demokratisk byrådssal. Vores øjne kan vandre ud i et smukt landskab, hvor lyset reflekteres og skifter, naturens farver forandres fra morgen til aften, og årstiderne veksler. Og oven over vores små bjerge har vi uendelige formationer af skyer".

Egon Bjerg Nielsen:

Billedkunstneren Egon Bjerg Nielsen har om billederne i byrådssalen udtalt: "Flot! Jeg er meget imponeret. Det står! Både monumentalt og let. Det har det "bearbejdede", og det dufter af "staffeliet i marken".

Det er en udsmykning, men det er også mere – det er filosofisk – der er undren i de udtryk – men man kan sagtens være i fred for dem og se dem som "smukke" – og det er de!

Hanne Marie Jensen:

Vi har også vist udsmykningen til Hanne Marie Jensen, der underviser i billedkunst ved Grenaa Gymnasium og som kender Syddjurs-landskabet efter at have færdedes i det fra barnsben med base i familiens sommerhus ved Ebeltoft. Her er hendes indtryk:

"Byrådsmedlemmer er sig det sikkert ikke bevidst, men jeg er overbevist om, at det giver bedre beslutninger, når medlemmerne hele tiden er omgivet af natur og kunst – kunst af kvalitet. Billederne giver ro og helhed. Kalder på klarhed og koncentration. Her er der tale om basale værdier, som det er godt at have for øje, når man skal træffe politiske beslutninger.

Billederne er placeret sådan, at de omslutter beslutningstagerne og så at sige "taler med" i rummet. Dermed bliver de vægtige medspillere i den demokratiske proces.

Billederne viser værdier, byrådsmedlemmerne har i sig, for de kender alle det landskab, billederne fremstiller. Det er byrådsmedlemmernes egne rødder, som de bør holde sig for øje, når de tager beslutninger.

Landskabet i billederne ser jeg ikke som alene forestillende et bestemt sted. De er selvfølgelig malet med et bestemt sted som udgangspunkt, men jeg synes, Morten Skovmand derfra har uddraget essensen af landskabet i Syddjurs. Han har i billederne fået indtryk, stemninger, oplevelser og fornemmelser frem, som alle vi, der færdes i landskabet til daglig, kan genkende.

Jeg kommer til at tænke på Josefine Klougarts landskabsskildringer i hendes første roman "Stigninger og fald". Josefine Klougart er vokset op ved Agri, midt i det landskab, Morten Skovmand fremstiller. Morten har også interesseret sig for "stigninger og fald" i landskabet. Og vi kan alle genkende disse "stigninger og fald" dybt inde i os. Landskabet omkring os gør noget ved os, noget udefinerligt. Det er dette udefinerlige, Morten Skovmand rammer.

Der er i billederne en fin spænding mellem strukturen i landskabet, det faste, uforanderlige, og så på den anden side det foranderlige, det flygtige, lyset og farverne, der skifter konstant.

Der er syv billeder, men de er samlet i tre grupper: de tre lyse vinterbilleder og de tre mørke efterårsbilleder – med det grønne sommerbillede som forbindende led. De to grupper af lyse og mørke billeder danner et stærkt modspil til hinanden, og det skaber dramatik i udsmykningen. Men samtidig danner de to grupper sammen med sommerbilledet en helhed. Et samlet indtryk af årstider og landskab. Et konglomerat af landskabet omkring os.

Til lykke!

Der er grund til at ønske Syddjurs Kommunes byrådsmedlemmer til lykke med, at de kan være omgivet af så smukke billeder hver gang, de samles for at beslutte på vore vegne. Lad os håbe, at det er rigtigt, at det fører til bedre beslutninger!

Man kan godt ærgre sig over, at der i det daglige ikke er offentlig adgang til byrådssalen og dens udsmykning. Det skal dog understreges, at ved særlig aftale i åbningstiden kan man få lov at kikke ind. Og det kan anbefales at gøre det!

Det bør nævnes, at Morten Skovmand også har udsmykket festsalen på Fuglsøcentret. Også her med landskabsbilleder, om end i en lidt anden – men ikke mindre spændende – stil. Pastelagtige farver, der giver landskabet et romantisk og let drømmende skær.

Kunstforeningen i Ebeltoft kunne måske arrangere en tur til Fuglsøcentret og Byrådssalen for at se på en kunstnerisk oplevelse af landskabet omkring os? Måske kombineret med en tur ud i

landskabet selv? Og / eller måske kombineret med en udstilling af Morten Skovmands billeder i de nye udstillingslokaler i Tinghuset på Torvet?

Under alle omstændigheder fortjener Morten Skovmands landskabsbilleder at blive trukket frem i lyset!

Skrevet af Vilfred Friborg Hansen i anledning af udgivelse af pjece om udsmykningen 2011